

Instapniveaus KIK-V

23-12-2021
Concept v0.9

KIK-V kent 4 instapniveaus, voor elke organisatie een niveau dat past

Alle zorgaanbieders moeten kunnen meedoen met KIK-V, ongeacht omvang of informatiseringsgraad. Om die reden zijn de instapniveaus ontwikkeld, zodat elke organisatie op haar eigen niveau voordelen kan ervaren van KIK-V. Daarnaast representeren de instapniveaus de weg naar de ultieme situatie: volledig geautomatiseerd informatie uitwisselen over onder andere de kwaliteit van zorg. We kennen op dit moment vier instapniveaus: 1a, 1b, 2 en 3. De eerste 2 instapniveaus (1a en 1b) gaan uit van het eenduidig en transparant kunnen berekenen van indicatoren en instapniveau 2 en 3 gaan juist uit van het ontsluiten van de gegevens in de bronapplicaties en hier geautomatiseerd berekeningen op loslaten. Voor de instapniveaus geldt: hoe hoger het instapniveau, hoe meer geautomatiseerd de berekening en aanlevering kan plaatsvinden, hoe minder administratieve lasten worden ervaren. Een hoger instapniveau is niet per definitie beter, het gaat erom dat het instapniveau past bij en waarde creëert voor de organisatie.

Idealiter kies je als organisatie één instapniveau voor alle thema's

In de praktijk zien we dat de haalbaarheid van het instapniveau per thema kan verschillen. Gegevens over personeelssamenstelling zijn vaak geautomatiseerd en kunnen worden geëxporteerd uit een HR- of salarissysteem. Hierdoor ontstaan mogelijkheden om meer hergebruik te maken van eerder geregistreerde gegevens. Voor basisveiligheid kan dit lastiger zijn, omdat ECD systemen beperkt worden gebruikt. Gegevens worden niet altijd geregistreerd in het ECD systeem en kunnen dus ook niet (volledig) worden ontsloten aan de achterkant. Kies voor nu een instapniveau dat past bij je organisatie en het thema, maar werk toe naar één instapniveau voor alle thema's binnen KIK-V.

Welk instapniveau je ook kiest, in de basis zul je altijd voordelen ervaren

Het voordeel van gegevensuitwisseling conform KIK-V is de voorspelbaarheid, vergelijkbaarheid en continuïteit. Door de toepassing van het uitwisselprofiel zullen uitvragen niet zomaar meer veranderen, weet je als zorgaanbieder welke indicatoren uitgevraagd gaan worden en welke gegevenselementen je nodig hebt voor de berekening ervan. Dus zelfs als je geen stappen maakt in je automatisering, ervaar je voordeel van de voorspelbaarheid van de uitvraag. Daarnaast werk je op deze manier mee aan eenduidige begrippen in de sector en binnen jouw organisatie. Dit maakt het gemakkelijk om het gesprek te voeren over kwaliteit en te bepalen hoe je hier vanuit jouw organisatie invulling aan geeft. Hierdoor ontstaat vergelijkbaarheid en draag je bij aan de samenwerking met en leren van andere zorgaanbieders.

Belangrijk is dat een organisatie haar eigen instapniveau kiest. Dit document beschrijft de verschillende instapniveaus en de bijbehorende voordelen, opbrengsten, investeringen, randvoorwaarden en ondersteuning vanuit het programma KIK-V. Afsluitend staat een beslisboom weergegeven die kan dienen als hulpmiddel om de keuze voor een instapniveau te maken.

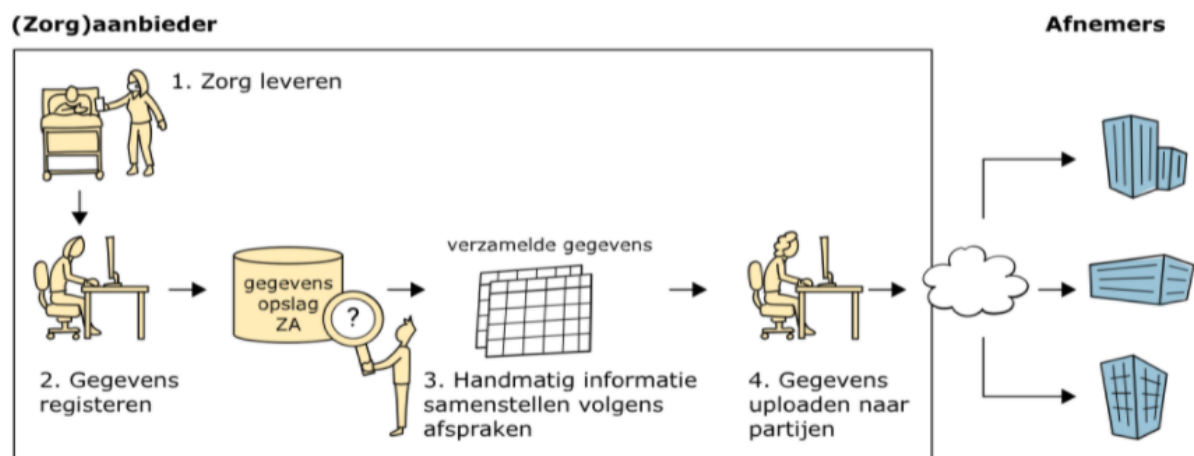
Instapniveau 1a

Handmatig samenstellen en aanleveren

Het eerste instapniveau kenmerkt zich door het handmatig samenstellen van de indicatoren, omdat benodigde gegevenselementen niet uit systemen kunnen worden ontsloten of niet (volledig) worden vastgelegd. Als je een gegevenselement wilt opzoeken, ga je naar de applicatie, het Word-document of het betreffende overzicht en haal je het gegeven er handmatig uit. Voor het berekenen van de indicatoren is de invultool van KIK-V beschikbaar, een tool die de uitkomsten op de indicatoren automatisch berekent (verder uitgelegd onder 'tools en ondersteuning'). De aanlevering vindt handmatig plaats via het bestaande portaal.

Implementatie afsprakenstelsel zorgaanbieder

Stap 1a: handmatig samenstellen en uploaden

Kenmerken aanbieders

- Aanbieders die op instapniveau 1a starten, kenmerken zich vaak door de kleinschaligheid. De medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de aanlevering, kennen vaak alle medewerkers en bewoners uit het hoofd, van opleidingsniveau bij medewerkers tot huidletsel bij bewoners. Voorbeelden hiervan zijn Herbergiers en zorgboerderijen.
- Aanbieders die nog niet bezig zijn met automatisering. Dit zijn wel vaak zorgaanbieders met maar één afdeling of locatie, waardoor ze gemakkelijk overzicht kunnen bewaren.

Voordelen

Het voordeel van dit instapniveau is dat je als zorgaanbieder op gestructureerde en navolgbare wijze antwoord kan geven op de indicatoren. Op dit moment kan dat met behulp van de door KIK-V ontwikkelde tools en de ondersteuning vanuit het programma.

Tools en ondersteuning

Voor dit instapniveau is een invultool ontwikkeld, waarmee de indicatoren personeelssamenstelling en basisveiligheid voor de aanlevering voor het Zorginstituut in het

kader van de Openbare Database (ODB) kunnen worden berekend. Je vult in de invultool de juiste gegevenselementen (conform de definitie uit het uitwisselprofiel en de modelgegevensset) in en deze berekent vervolgens automatisch de indicatoren. Je levert zelf de indicatoren aan in het betreffende portaal.

Opgave

Door het toepassen van de juiste gegevenselementen volgens de vastgestelde definities worden de gegevens vergelijkbaar. Door gebruik van de invultool kan je onderbouwing geven aan de berekening van de antwoorden (indicatoren). Een voorwaarde hiervoor is dat de gegevens aanwezig moeten zijn of vastgelegd worden.

Instapniveau 1b

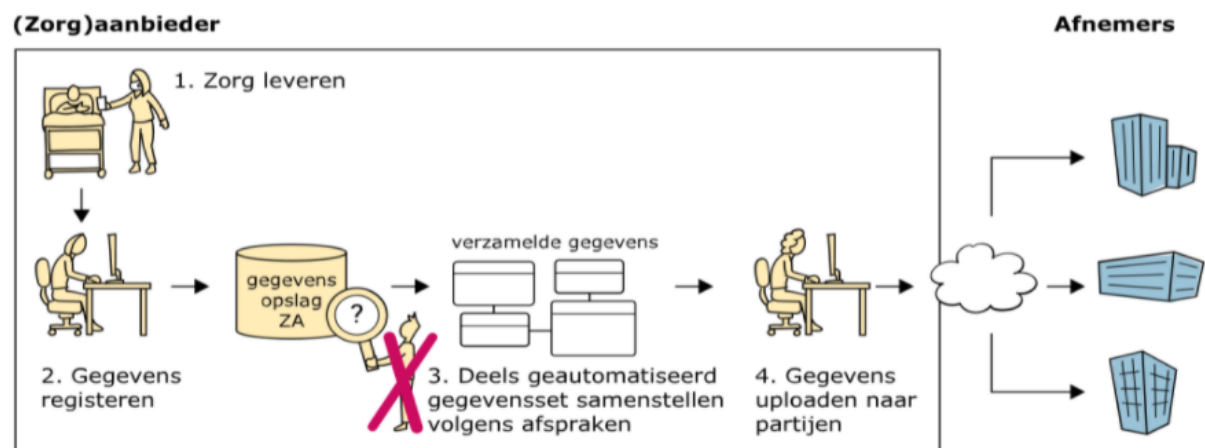
Semi geautomatiseerd berekenen en handmatig aanleveren

Instapniveau 1b wordt gekenmerkt door semi geautomatiseerde aanlevering van gegevens (indicatoren) aan uitvragende partijen, bijvoorbeeld het Zorginstituut. Door de voorspelbaarheid van de afspraken weet je als aanbieder welke gegevenselementen je nodig hebt om tot de antwoorden van indicatoren te komen. Je bent gestructureerd bezig in het zoeken naar de benodigde gegevens om de uitvraag te beantwoorden.

Op het moment dat er een uitvraag plaatsvindt zoek je via de matchingstool de vindplaats van de benodigde gegevenselementen. Deze gegevens ontsluit je zoveel als mogelijk uit de betreffende applicaties en vul je handmatig aan met de overige elementen uit andere registratie locaties. Vervolgens breng je deze samen in een Excel bestand, data warehouse of BI-Tool om de indicatoren te berekenen. De aanlevering hiervan vindt uiteindelijk nog wel handmatig via het bestaande portaal plaats, bijvoorbeeld via het Desan Portal.

Implementatie afsprakenstelsel zorgaanbieder

Stap 1b: deels geautomatiseerd samenstellen en uploaden

Kenmerken aanbieders

- Aanbieder met een aantal locaties waarbij instapniveau 1a onvoldoende recht doet aan de mate van automatisering in de organisatie. Door middel van een ECD- of HR-systeem, gestructureerde registratie en de ambitie om na te denken over secundair gebruik van de systemen is instapniveau 1b haalbaar.
- Aanbieders waarbij een deel van gegevens worden geregistreerd in applicaties en een deel handmatig geschied. Niet iedere aanbieder is even vaardig om deze gegevens ook uit de applicatie te halen.
- Aanbieder die in principe alles in huis heeft om op instapniveau 2 te richten, maar (nog) niet alles op die manier benut. Beschikt over een ECD die de mogelijkheid biedt om gegevenselementen zo vast te leggen dat deze op een gestructureerde manier ontsloten kunnen worden. Echter worden applicaties niet optimaal gebruikt en zijn er relatief veel medewerkers bezig met de vertaling van data naar stuurinformatie of om deze te verwerken tot gevraagde indicatoren.

Voordelen

Het voordeel van dit instapniveau is dat door de efficiëntere manier van werken, de snelheid van het interne proces verhoogt wordt. Ook verhoogt de kwaliteit van gegevens omdat er minder handmatig werk wordt verricht. De afspraken set KIK-V levert zoals gezegd veel meer voorspelbaarheid op. Dat maakt het juist nu mogelijk en relevant om de aanlevering van informatie veel meer te automatiseren, zodat je gebruik kunt maken van goed ingeregelde datamanagement.

Tools/ondersteuning

Voor aanbieders met instapniveau 1b is de 'matchingstool' ontwikkeld. Deze tool geeft de aanbieder inzicht in welke gegevenselementen zij uit de applicaties kunnen halen wanneer ze gebruik maken van de standaard inrichting van de applicatie. De essentie is om te onderzoeken welke gegevens van de modelgegevensset uit de huidige systemen gehaald kunnen worden en welke gegevens handmatig of niet eenduidig wordt geregistreerd. Ook kan er (deels) gebruik gemaakt worden van een referentieontwerp om inzicht te krijgen in de gegevenselementen in de gebruikte applicaties, wanneer de applicatie nog niet is opgenomen in de matchingstool.

Wanneer blijkt dat een (groot) deel van de gegevens niet in systemen geregistreerd wordt, kan het helpen om ook als instapniveau 1b gebruik te maken van de invulstool die wordt geïntroduceerd in instapniveau 1a. Je vult in de invulstool de juiste gegevenselementen (conform de definitie uit het uitwisselprofiel en de modelgegevensset) in en deze berekent vervolgens automatisch de indicatoren. Dit kan overzicht geven wanneer gegevens op (veel) verschillende locaties, handmatig geregistreerd worden.

Wanneer je in jouw organisatie gebruik maakt van een BI-tool of data warehouse waar deze gegevens in kunnen samenkomen, gaat daar de voorkeur naar uit. Dit verkleint de stap naar geautomatiseerde aanlevering van gegevens. Op basis van de voorbeeldberekeningen kan je zelf query's instellen in een van deze tools en bereken je de indicatoren. Je levert de indicatoren aan in het betreffende portaal.

Opgave

Om volgens deze manier te kunnen aanleveren is het noodzakelijk dat gegevens-elementen uit meerdere bronnen (applicatie(s), Excel bestanden etc.) kunnen worden ontsloten en naar een centrale omgeving kunnen worden gebracht. Denk hierbij aan een datawarehouse of BI-tool. Dit is noodzakelijk om de eigen queries of functionele berekeningen toe te passen om tot de antwoorden van de indicatoren te komen. Hier kan ook de invultool voor worden gebruikt. Die voert - na het invullen van de gegevens die je via de matchingstool hebt gelokaliseerd en vervolgens hebt ontsloten - de benodigde berekeningen uit om tot de indicatoren te komen.

Instapniveau 2 (pilotfase: gereed medio 2022)

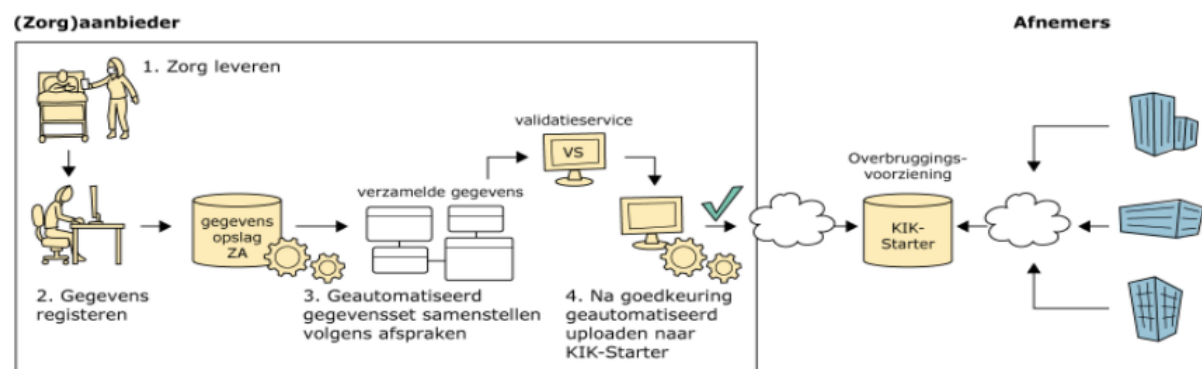
Gevalideerd samenstellen en aanleveren via KIK-starter

Wanneer je al je gegevens-elementen geautomatiseerd kan samenstellen vanuit je applicaties, bestaat de mogelijkheid om op instapniveau 2 in te stappen met behulp van de KIK-Starter. De KIK-Starter is een programma dat je als organisatie in je eigen omgeving installeert, waarbij je de dataset met gegevens-elementen in de KIK-Starter uploadt. Daarna berekent de KIK-starter automatisch de indicator. De KIK-Starter is gekoppeld aan het portaal waar de aanlevering moet worden gedaan, waardoor je de indicator na controle met één klik op de knop kunt doorzetten.

De KIK-Starter is een tijdelijke voorziening in afwachting van de realisatie van het datastation uit instapniveau 3. Wanneer je als organisatie op instapniveau 2 de indicatoren kunt aanleveren, is op termijn de stap naar een datastation klein. Daarmee is instapniveau 2 voornamelijk relevant voor organisaties die de ambitie hebben om uiteindelijk via een datastation de gegevensuitwisseling uit te voeren.

Implementatie afsprakenstelsel zorgaanbieder

Stap 2: gevalideerd samenstellen en uploaden centrale voorziening KIK-Starter

Kenmerken aanbieders

- Aanbieders kenmerken zich vooral door manager(s) en medewerkers met visie en beleid op automatisering en op datagedreven werken. Dus er is een consistente investering in de afgelopen jaren, zowel aan systeem- als aan personele kant.

- Aanbieders van kleiner formaat die met de ambitie, kennis en capaciteit heel snel veranderingen kunnen organiseren om op instapniveau 2 te komen.
- Aanbieders van groter formaat die op het gebied van datagedreven werken, BI-tooling of datawarehousing de specialistische kennis in huis hebben om naar instapniveau 2 komen.

Voordelen

Het voordeel is wederom de voorspelbaarheid en continuïteit. Je weet als zorgaanbieder welke indicatoren uitgevraagd gaan worden en welke gegevenselementen je nodig hebt voor de berekening daarvan. Daarnaast werk je op deze manier mee aan eenduidige begrippen in de sector waardoor vergelijkbaarheid ontstaat, en draag je bij aan samenwerking en leren van elkaar.

Het aanleverproces is door de werking van de KIK-Starter vereenvoudigd en verminderd in administratieve lasten. Het voordeel van de efficiëntere manier van werken is dat de snelheid van het interne proces verhoogt wordt. Ook verhoogt de kwaliteit van gegevens omdat er minder handmatig werk wordt verricht. Daarnaast zorg je er met dit instapniveau ook voor dat je optimaal voorbereid bent op de release van het datastation (instapniveau 3), doordat je de gegevens volgens de juiste definitie registreert, kunt ontsluiten en kunt converteren.

Tools en ondersteuning

In dit instapniveau 2 ga je aan de slag met de referentie-ontwerpen. Deze referentie-ontwerpen laten per applicatie (en gegevensgroep) zien waar de zorgaanbieder de benodigde gegevenselementen in het systeem kan vinden en ontsluiten. Met deze referentie-ontwerpen voer je de gap-analyse uit, met als doel om inzicht te krijgen in de aanpassingen die gedaan moeten worden om alle benodigde gegevenselementen uit het systeem te kunnen ontsluiten. Indien nodig en beschikbaar biedt het programma KIK-V technische ondersteuning voor deze analyse.

Daarnaast is er ondersteuning in het gebruik van de KIK-Starter in de vorm van een gebruikershandleiding. De KIK-Starter zit in een pilotfase en is medio 2022 gereed voor gebruik door aanbieders.

Opgave

Het is van belang dat het datamanagement in de organisatie er voor zorgt dat gegevens eenduidig en volgens de afgesproken definities worden vastgelegd in de processen en dat er voldoende kennis is om eigen gegevens te relateren aan de KIK-V gegevensset.

Om gebruik te kunnen maken van de KIK-Starter dient de aanbieder de gegevenselementen op de juiste manier te hebben samengesteld en dat deze gegevens van hoge kwaliteit zijn. Dit houdt in dat gegevenselementen KIK-Starter conversie compliant zijn, wat betekent dat de KIK-Starter jouw dataset kan converteren naar linked-data en vervolgens de indicatoren kan berekenen. Dit kan op basis van het referentieontwerp of middels een eigen ETL-werkwijze.

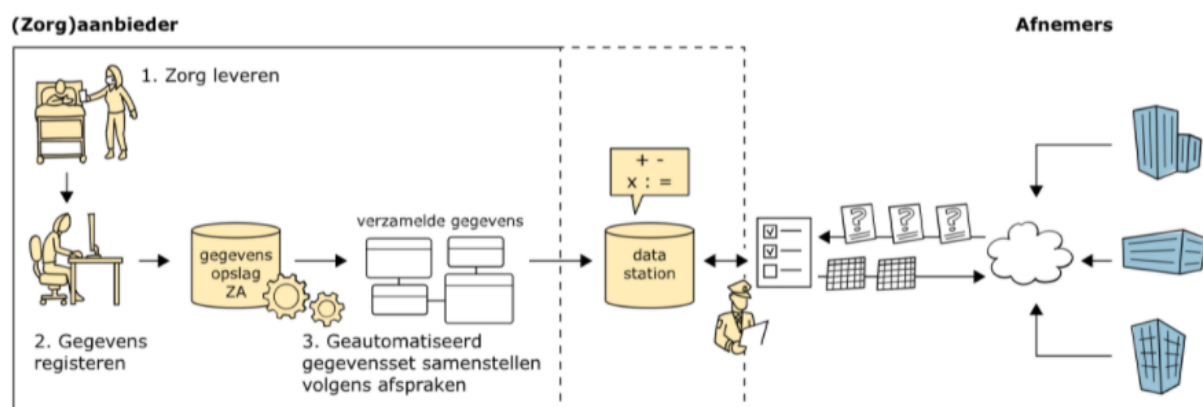
Instapniveau 3 (perspectief: in ontwikkeling)

Gevalideerd samenstellen en aanbieden via datastation

Wanneer je al je gegevenselementen geautomatiseerd kan samenstellen vanuit je applicaties, bestaat de mogelijkheid om op instapniveau 3 in te stappen met behulp van een datastation. Het datastation is in beheer van de aanbieder en kan op verschillende manieren worden vormgegeven, bijvoorbeeld als BI-Tool, datawarehouse of Datastation as a Service. Het datastation is direct gekoppeld aan de bron applicatie(s), waardoor gegevens die geregistreerd worden in het primaire proces direct in het datastation worden verwerkt. Hiervoor is het van belang dat alle gegevens volgens de juiste definities worden geregistreerd en geautomatiseerd ontsloten kunnen worden. Vervolgens berekent het datastation aan de hand van vooraf bepaalde queries de indicatoren vanuit de data die het ontvangt van de bron applicaties. Zodra een uitvraag plaatsvindt wordt het datastation bevraagd door ketenpartijen. Ketenpartijen kunnen uiteraard alleen de indicatoren opvragen die in het uitwisselprofiel zijn vastgesteld en hebben geen toegang tot de ruwe data. Dit wordt middels verschillende controles en criteria vastgesteld.

Implementatie afsprakenstelsel zorgaanbieder

Stap 3: gevalideerd samenstellen en aanbieden via datastation

Voordelen

Het voordeel is wederom de voorspelbaarheid en continuïteit. Je weet als zorgaanbieder welke indicatoren uitgevraagd gaan worden en welke gegevenselementen je nodig hebt voor de berekening daarvan. Daarnaast werk je op deze manier mee aan eenduidige begrippen in de sector waardoor vergelijkbaarheid ontstaat, en draag je bij aan samenwerking en leren van elkaar.

Ten opzichte van de KIK-Starter wordt met gebruik van het datastation het aanleverproces vereenvoudigd en verminderen de administratieve lasten, doordat het volledig geautomatiseerd is. Er zit geen handmatig werk meer tussen de applicaties en het datastation, de data gaat direct vanuit de bron naar het datastation. Door de gegevenselementen geautomatiseerd in het datastation in te voeren, is weer een stap uit de verwerking van gegevens naar indicatoren gehaald. Deze data kan ook gebruikt worden voor interne sturing, bijvoorbeeld middels een dashboard.

Tools en ondersteuning

Ook voor aanbieders met instapniveau 3 zijn de referentieontwerpen relevant. Deze referentieontwerpen laten per applicatie (en gegevensgroep) zien waar de zorgaanbieder de benodigde gegevenselementen in het systeem kan vinden en ontsluiten. Met deze referentieontwerpen voer je de gap analyse uit, met als doel om inzicht te krijgen in de aanpassingen die gedaan moeten worden om alle gegevenselementen uit het systeem te kunnen ontsluiten. Indien nodig en beschikbaar biedt het programma KIK-V technische ondersteuning voor deze analyse.

Het datastation is door een eerste technische pilotfase heen. Het vraagt technische ontwikkeling in het daadwerkelijke datastation, aanpassing bij zorgaanbieders en ook aanpassingen bij ketenpartijen. Op dit moment wordt gewerkt aan deze aanpassingen onder andere op inhoud, techniek en processen. De releasedatum is daarvan afhankelijk.